

Fulget Ecclesia in parietibus, et in pauperibus alget. *Apol. ad Guil., cap. 11.*

1573 De sumptibus egenorum servitur oculis divitium. *Ibid.*

Lupi dentes plus timeo, quam virgam pastoris. *Tract. de vita et off. episc., n. 35.*

Hippocrates docet animas salvas facere in hoc mundo, Christus perdere. *Serm. 35 in Cant.*

Voluptas gutturis, quae tanti hodie estimatur, vix duorum obtinet latitudinem digitorum. *De conv. ad cler., n. 13.*

Divitiarum amor insatiabilis longe amplius torquet desiderio, quam refrigeret usu. *Ibid., 14.*

Divitiarum usus aliis fere; divitibus solum nomen et sollicitudo cedit. *Ibid.*

Dæmon soli perseverantiae potissimum insidiatur, quam solam virtutum novit coronari. *Epist. 24.*

Utilis semper custodia oris, que tamen affabilitatis gratiam non excludat. *iv., De consid., cap. 6, n. 23.*

Ubique frenenda lingua præceps, maxime autem in convivio. *Ibid.*

Ille convenientior babitus, si actu quidem severus sis, vultu serenus, verbo serius. *Ibid.*

Nil scalis opus tenenti jam solium. *v., De consid., n. 1.*

Detrahere, aut detrahentem audire, quid horum damnabilium sit, non facile dixerim. *ii., De consid., n. 22.*

Deliberans providentia suspendit judicium *Serm. de S. Magdal., n. 1, nunc tomo V.*

Religiosa tristitia, aut alienum luget peccatum, aut proprium. *Ibid., n. 2.*

A Quantu te fecit Deus, ex his, quae pro te factus est, agnosce. *Serm. 1 de Epiph.*

1574 Extremæ dementiae est, quod ad obscena invercundi sumus, et pœnitentiam erubescimus: male proni in vulnera, in remedia verecundi. *Serm. in Circum.*

Conservanda humilitatis gratia, sic divina solet ordinare pietas, ut quo quis plus proficit, eo minus se reputet profecisse. *Serm. 15 de div., n. 4.*

Placet utrumque Deo, et peccator compunctus, et justus devotus; displicet vero tam ingratus justus, quam peccator securus. *Serm. de div., n. 4.*

Nescit sanus, quid sentiat æger; aut plenus, quid patiatur jejonus. *Tract. de grad. hum., n. 6.*

Gloriosa res humilitas, qua ipsa quoque superbia palliare se appetit, ne vilescat. *Ibid., n. 47.*

Infelix Victoria qua superans hominem, succumbis vitio. *Exhor. ad mil., n. 2.*

In circuitu impii ambulant; naturaliter appetentes unde finiant appetitum, et insipienter respuentes, unde appropinquent fini. *De dilig. Deo, n. 19.*

Deum amans anima aliud praeter Deum sui amoris præmium non requirit; aut si aliud requirit, illud, non Deum diligit. *Ibid., n. 17.*

Naturali desiderio summum quivis appetit bonum. Vis pervenire? incipe transilire. *Tract. de cont. mun. ad cler., n. 33. Nam si impliceris infimis, non pervenies.*

Anfractuosa via est, et inambulabilis; facilius pervenies spretis omnibus, quam adeptis. *Ibid., 33.*

C Misera, et extremæ plena dementiae commutatio, humanum declinare laborem, et cum diabolo stri-dorem eligere sempiternum. *Ibid., 27.*

INDEX RERUM ET VERBORUM

VOLUMINIS PRIMI.

Revocatur Lector ad numerales notas crassioris characteris. Littera n. notas designat.

A

ABÆLARDUS, Guillelmi de Campellis discipulus, dein adversarius **14** n. Ejus temeritas, scripta, et errores, **181**. Libri ejus, etc. *V. Petrus Abælardus.*

Abbas beatitudinis titulo compellatus, **261**. Item sanctitatis, **211**, **212**, **340**, **346**. Reverentie, **292**. Serenitatis, **346**. Magnitudinis, **211**. Corona, **213**. Abbas electus professiones monachorum accipiebat, **298**. Abbatis promotio est filii emancipatio, **92**. Is tamen non desinit esse monachus, **475**. Et Regula sujectus, **24**, **503**, **504**. Debet esse tanquam unus e monachis, **475**. Professionis sua non sit immemor, **1156**. Non tam propter bonos, quam propter viros instituit, **75**. Sit mandatorum cultor, et ulti viatorum, **503**. Abbatum monachis virtute inferiorem esse turpe est, **392**. Doctrina ei necessaria, **287**. Humilitatem

et obedientiam exemplo docere debet, **475**. In Regula dispensatione quid ipsi liceat, **503 et seqq.** Abbatum luxus et superfluitates notantur, **538 et seqq.** Item exemptionibus prepostore studentes, **475 et seqq.** Item qui pontificalia insignia ambiunt, **476**. Abbas an cum hospitibus cibum sumere debeat, **218**. Id in Cisterciensi abbate improbat, **391**. Abbas auditus in Capitulo fratrum sententiis, eorum consensum non tenetur exspectare, **356**. In Deum sit prævaricatio, quoties abbas jussio præteritur, **312**. Abbas Cisterci ex omnibus abbatis et monachis ordinis eligi potest, **319**. Abbates ord. Cisterc. peregrinationes aggredi non possunt citra permisum abbatis Cisterci, et sui episcopi, **19**, **20**. Abbatis officium sibi impositum luget abbas de Spina, **335**. Abbatii dignitate sua exoneratio pium consilium, **92**. *Vide Pastor, Praelatus.*

Abjectionem anxie ferre nævus in pulchro corpore, **247**.

ABRAHE prima de Incarnatione Verbi promissio facta, **1035**. Abrahe sinus seu limbus Patrum in inferno, **1035**. Abrahe sinus an possit dici præsens sanctorum requies, **1056**.

Abrenuntiatio in baptismō, **4107**.

ABSALON, archiepiscopus Lundensis, **349 n.**

Abscondere magis utile est, quam ostendere quid boni habemus, **727**. Absentes ab invicem pro locorum distantia non censentur boni, **148**. Secus mali etiam cohabitantes, **149**.

Absentia amici ut ferenda, **74**. Absentia et presentia Sponsi vicissitudo, **1384**. Absentia sponsi quomodo modicum et non modicum duret, **1527**.

Abstinentia superstitionis et indiscreta damnatur, **1485**.

Novitii cuiusdam rigida et mirabilis abstinentia, **392**. Abstinentia catholicorum et haereticorum discrimen, **1496**. Abstinentia superstitionis Manichaeorum a certis cibis, **1496**.

Abusus passim sic invalecent, ut pro ordine teneantur, **533**. Tripli motivo servantur, **535**. Abusus in potu apud monachos præstringuntur, **536**. Abusus rerum Ecclesiæ quantum peccatum, **395**. Abusus honorum et bonorum Ecclesiæ notatur, **1253**. Abusibus et vitiis frustra obtenditur consuetudo, **436**.

Academici dubitant de omnibus, **650**.

Acceptio personarum pontifici vitanda, **426**. Acceptio divitium præstringitur, **437**.

Accidentia in Eucharistia, **637**.

Actio contemplationi præmittenda, **1527 et seqq.** Ab actione salutis initium, **1000**. Actionis et contemplationis vicissitudo, **1441**, **1462**, **1464**. Actioni totum non dandum, **411**. Actiones et passiones nostræ ut ordinandæ, **889**. Actiones variant causa impulsivæ, **503**.

Activa vita magis necessaria contemplatione, **1290**. Activa, vitæ cultoribus utile monitum, **1002**. Alii activæ, alii contemplativae vitæ magis idonei, **1210**.

ADALBERO, episcopus Mettensis, **43 n.**

ADALBERTO, episcopus Virdunensis, **63 n.**, **173 n.**

ADAMI status ante peccatum, **813**. Adæ conditio in statu naturæ integræ, **1089**. Sopor, raptus ecstaticus, **813**. Adam in paradiso an tripli libertate prædictus, **611 et seqq.** Plus debebat Conditori, quam uxori, **1196**. Ada casus per quos gradus, **1224**. Ei deficit vera justitiae esuries, **1027**. Adæ et dæmonis peccatum in Filium, **1508**. Adam inobedientia unde tam culpabilis, **511**. Ade inhumanitas erga uxorem, **1028**. Adam haereditas labor et dolor, **888**. Adæ et Eva solutum per Mariam, **737**. *V. Eva*. Adæ imitatores quinam, **1027**.

ADAM, Abbas S. Dionysii, **78 n.**

ADAM, monachus Caziacensis ad Clare-Vallenses transit, **280 n.**

ADAM, monachus Cellensis, **714**.

ADAM, monachus Morimundi, **14 n.**, **15**, **47**. Conversationis initia in Majori-Monasterio, dein Fusniaci consecrat, **46**.

ADAMARUS, novitus Fusniaci ejectus a Prio, **365**. Pro ejus receptione intercedit Bernardus, **364**, **365 et seqq.**

ADELA, Guillelmi Conquistoris filia, mater Theobaldi comitis, **52 n.**

ADELA, Ludovici junioris mater, **209 n.**

ADELAIS, ducissa Lotharingie a Bernardo conversa, sanc-timonialis in Parthenone Tartensi, **125 n.** Erga Bernardo benefica, **126**, **127**.

ADEMARUS episcopus Rutenensis, **303 n.**

Adhaerendo ei qui semper et beate est, semper esse et beate esse poteramus, **36**. Adhaerendum Christo capit, **814 et seqq.**

Adjutori divini expers triplex hominum genus, **828 et seqq.** Quinam habitent in adjutorio Altissimi, **329**.

Adolescentes decet verecundia, **1567**. Adolescentibus Ecclesiæ dignitates non concedendæ, **434**.

Adoptio Christianorum, **903**.

ADRIANUS IV papa, **398**, **399**.

Adventus nomen tui mundo notum, sed ratio nominis non ita, **717**. Adventus Christi necessarius, **731 et seqq.** Ejus circumstantia, **717**, **723**. Venit ad homines, venit propter homines, venit homo, **723**. Adventus Christi triplex, in carne et infirmitate, in spiritu et virtute, in gloria et majestate, **728**. Item triplex, ad homines, in homines, contra homines, **724**. Duplex, **726**. Primi et secundi discrimen, **913**. Secundus severus, **803**. Hunc Ecclesia desiderat, **1524**. Et gloriosior, **731**. Primus ad animam, secundus spectat ad corpus, **730**. Christus venit ut adjuvaret et doceret nos, **1187**. Non solum instructionis, sed et liberationis causa, **656 et seqq.** Ut nos colestes faceret, **1363**. Ut nos doceret ascendere, **918**. Adventus Dei ad nos spiritualis, **720**.

Adversarius bonus, correptor, **1373**.

ADVERSITAS in Scripturis nocte designata, **836**. In prosperitate et adversitate tota hominum vita versatur, **882**. Vita præsens versatur inter spinas et aculeos, **1432**.

Adversitatis et prosperitatis vicissitudo utilis, **143**. Adversis non laeti difficile nisi Deo protegente, **1432**. Magnus qui incidens in adversis non excidit vel parum a sapientia, **425**. Prosperitas plures deicit quam adversitas, **1043**. In adversis propriis et alienis ut se gerendum, **424**. Nulla nocebit adversitas si nulla dominetur iniquitas, **496**, **843**, **866**.

Adulatores cavendi, **179**. Vulpes sunt demolientes vienas, **1482**. Eorum oleum venenosum, **80**. Hi ab ecclesiæ dignitatibus excludendi, **439**. Non omnis laus adulatio, **81**.

Advocatorum abusus præstringuntur, **414 et seqq.**

ÆGEAS, proconsul, **1059**.

Ægyptii monachi diu abstinere a piscibus, **6**.

Ægyptus interpretatur *tenebrae*, **1042**. Ægyptus per filium Pharaonis designata, **907**.

Æmulatio pia virtutis alienæ, **1453**.

Æquali debemus consilium et auxilium, et quomodo utrumque exhibendum a monachis, **723**.

Æqualitas animi ut servanda, **1332**. Æqualitas perfecta in personis Trinitatis, **646**.

Aer, dæmonum sedes, **573**.

Æstas charitas, hiems timor servilis, **1467**.

Eterna meretur fastidiens terrena, **877**.

Eternitatis imago perseverantia, **158**. Opera hominis semina aeternitatis, **483**. Æternæ retributionis affluentia, **1522**.

Affabilitas in episcopo, **444**.

Affectiones animæ per pedes designatae, **892**. Affectiones diversæ, **1282**. Totum cor est in quatuor affectionibus, amore et timore, gaudio et tristitia, **817**. Monstra quatuor affectionibus quatuor incubantia, **870**. Affectione triplex, carnis, rationis, sapientie, **1439</b**

monasterium, expulsi monachis, concedit canonici Pres-monstratensibus, 175 n.
ALBERO, episcopus Virdunensis, 63, 175 n.
ALBERTUS inclusus, 360.
Albini (S.) monasterium apud Andegavos, 194 n.
Alciacum monasterium ord. S. Bened., 361 n. Pro eo terram incultam ab Rorgone de Abbatis-Villa petit S. Bernardus, 362.
ALDEARDIS, proavia Alienorae regine, 209 n.
ALDO abbas Castellionensis, 272 n.
ALEXANDER III papa, 398.
ALEXANDER, episcopus Lincolnensis, 64 n.
ALEXANDER, abbas Fontanensis in dioecesi Turonensi, 298 n.
ALEXANDER, abbas primus Kirkstallensis, 298 n.
ALEXANDER, prior de Fontibus, 297 n.
ALFONSUS, episcopus Papiensis, 145 n.
ALFONSUS Bonus, rex Castellie et Leonensis, 283 n.
ALFONSUS, Portugalie rex, 289, Saracenos vincit, monasteriumque fundatur se vovet, 371.
ALGRIMUS, archidiaconus Aurelianensis, 210 n. Concordia ejus cum Ludovico Juniore, 210 n.
ALIENOR, Francorum regina, 199 n. Ludovici Junioris conjux, 209 n.
Alleluia in Septuagesima reticetur, 813.
Alpenses monachi ad cisterciensem ordinem transeunt, 147. Laudantur, 147 et seqq.

Altum, profundum, longum et latum cavendum, 423.
Alta-Cumba, monasterium Ord. Cisterc., 43, 59 n.
Altare pro ecclesia parochiali cum decimis 355 n. Altare de quo Joannes in Apoc. Christi est humanitas, 1036. Clerici præ monachis vivere debent de altari, 355. Reliquia sub altari, 687.
Altura civitas a Pisani expugnata, 146.
ALVISUS abbas Aquiscensis, 66 n. Ejus charitas, 66 n. Dein episcopus Aretabensis, 86 n., 274 n. S. Bernardi amicus, 353. A monachis Marchianensibus accusatur, 311.
Amalfia civitas a Pisani expugnata, 146
Amantii (S.) monasterium ord. S. Bened. in villa Buxia, 282, 400 ter.
Ambitus est adoratio diaboli, 837. Draconi comparatur, 869. Videri refut, 133. Sobria, 133. Caeca et frontosa, 133. Confusione et contemptui obnoxia, 133. Crux ambientium, 427. Pacis inimica, 134. Plus terit limina apostolorum quam devotio, 427. Praeclarra ejus descriptio, 877. Ambitus in clericis præstringitur, 472. Item in monachis, 476. Item in clericis et monachis, 735 et seqq. Ambitus suspectus est clericus curiam frequentans, 439. Ambitus fomes, mentis alienatio, oblivio veritatis, 837 Ambitus antidotum, 837.

Ambitiosi Satanae sectatores, 919. Argunntur, 913. Ambitiosi non sapit ea quæ Dei sunt 736. Ambitus potestatis et scientie quantis malis obnoxia, 919. Ambientes Ecclesie ministeria præstringuntur, 492 et seqq. Ambientes rejiciendi, fugientes assumendi ad dignitates, 439. Ambientum subdola humilitas, 439. Ambitus plena ecclesia, 415.

AMBROSIUS (S.), coelestis fistula, 11. Columna Ecclesie, 629. A tribunalibus ad episcopatum raptus, 27, 43. S. Monicam Africano more offertenem prohibet, 215. Romæ existens Sabbati jejuniun servat, Mediolani solvit, A puer mundus, 27, 215.

AMBROSIUS Mediolanensis, 143.
AMEDEUS, abbas Altae-Cumbæ, 59 n.
AMEDEUS, comes Gebennensis, 101.
AMEDEUS, episcopus Lausanensis, 713.
Amicitia ignotis et absentes notos facit et præsentes, 107. Habet vera amicitia nonnunquam obijurationem, adulacionem nunquam, 242. Corpora pro Dei causa separat, non animos, 301. Clausum nihil retinet mente, 211. Amicitia spiritualis semper et ubique sibi constans, 66. Tunc veræ erunt amicitiae, si veritatis fuerint federate consortio, 82. Amore indignus qui amico servit contra Deum, 265.

Amicus alter ego, 59. Amici, veri regula, 263. Inter amicos contra veritatem nulla debet esse meticulosus palatio, 48. Amici officium, terrere salubriter, 27. Amici absentia ut ferenda, 74. Nemo se amari diffidat qui jam amat, 114.

Amor cæteros affectus absorbet, 1558. Maxime conjugalis, 1558. Dominum nescit, 1468. Agnoscit filium vel in infulis, 408. Amori cedit majestas, 1468. Amor et odium judicium corrumpunt, 563. Ordinate amandis inheret, qui timenda non negligit, 1184. Amoris vis et energia, 408. 1543. Amanti nihil difficile, 879. Doloris ex amore nascitvis vis et vehementia, 1. Amoris ardor impatiens, 1288. Vox ejus et locutio qualis, 1501. Cum præsto est quod amatur, viget amor; languet cum abest, 1442. Ubi

amor est, labor non est, sed sapor, 1564. Amor solus sibi sufficit, 1558. Amoris vera regula, 88. Amor res magna, sed sunt in ea gradus, 1558. Quatuor ejus gradus, 31. Exponuntur, 601. Quartus in hac vita impossibilis, 31, 601. Amoris primus gradus, amor sui, 593. Praecepto non indicatur, sed naturæ inseritur, 593. Temperatur præcepto amoris proximi efficiturque socialis, 594. Amoris gradus secundus amare Deum propter se, 594. Tertius amare Deum propter ipsum, 595. Quartus non se amare nisi propter Deum, 595. Felicitas illius status, sed in hac vita brevis, 595. Eo offici, deificari est, 596. Amor triplex, dulcis, prudens, fortis, 1145. Amor triplex, carnalis, rationalis, spiritualis, 1329. Amor quintuplex secundum quinque corporis sensus, 1106 et seqq. Amor boui apparentis, 36. Amor dulcis excludit concepcionis carnis, amor prudens curiositatis, amor fortis ambitionem, 1146 et seqq. Amor spiritualis a carne incipit, 31. Amor castus et justus quis, 595. Amor verus præmium non requirit, sed meretur, 591. Amor verus seipso contentus est: præmium habet, sed id quod amat, 591. Amor animæ verus et fidus, quo veritas amat, 1539. Amoris et scientie necessaria copula, 1507. Amoris vis in Deo, 1487. Amor Dei erga hominem fortis et constans, 1018. Est nota prædestinationis, 113. Amor Dei nostrum prævenit, 1510. Eundem libenter subsequitur, 114. Amor nostri nihil, divino comparatus, 1559 et seqq. Amor Dei erga homines contra dæmones, 1319. Amoris Dei erga nos duplex argumentum, 154. Amoris Dei origo ex donis et tribulationibus, 594. Flagella amoris Dei indicia, 39. Amoris divini nullum certius testimonium ejus correptione, 1100. Amabilis Deus, qui est amor quo amas, et quo amaris, 458.

Amor Dei a Deo est, 127. Amor Dei amorem animæ parit, 1509. Est indicium Dei amantis, 1509. Solo amore fit satis Deo, 1558. Fructus et præmium ejus, usus ejus, 1558. Deus mavult amari, quam timeri et honorari, 1558. Totus ei reddatur amor et honor, a quo nobis est totum, unde honore possumus, vel amare; unde amari, honore rari mereamur, 863. Deus molestus est, quisquis nec majestatem ejus cogitat in timore, nec caritatem cum amore meditatur, 721. Amoris debitum Christianis quantum incumbat, 590 et seqq. Amoris præceptum fortius obligat fideles novæ legis, quam antiquæ, 590. Sine amore dei ceteri amores caduci, 1107. Amor Dei verus quis, 1328. Amantis Deum ausus, et Dei dignatio, 1504. Amantis magna securitas, 1561. Purus amor mercenarius non est, 1558. Non tamen sine mercede, 1558. Amoris glutino constat unitas inter Deum et hominem, 1516. Amor Dei at præcedat dilectionem proximi, 1241. Timore vocamus, amore justificamur, 112. Amare in Deo, charitatem habere est: studere vero propter Deum amari, charitatem servire est, 97. Amor sponsæ castus, sanctus et ardens, 128. Amanti Deum animæ omnia cum Deo communia, 1427. Amandus Deus non solum dulciter, prudenter, fortiter, 1325. Amandus Deus dulciter, prudenter, fortiter, 1327 et seqq. Amor tunc erit temperans et justus, si quod voluptati subtrahitur, fratum necessitatibus non negetur, 594. Amoris nostri fructus mensura sine mensura, 1296. Amans Deum anima et soror, et sponsa, et filia vocatur, 1287. Amans Deum anima indesinenter inquirit viam in qua ambulet, cautelam qua ambulet, et ad quam ambulet mansionem, 1387. Amor Christi pro nobis, 915. Christus pro sua in animam dignatione quantum amandus, 808. Sponsus unda sibi tantum conciliavit amorem, 1521. Amoris incentivum meditatio Incarnationis et passionis Christi, 1145 et seqq. Amoris Dei magnum incentivum Christi passio, 586. Amandus amplius Christus de opere redēptionis quam creationis, 1326. Amor carnalis erga Christum describitur, 328. Amans Jesum ejus injurias ferre non potest, 1422. Amor discipulorum ante Ascensionem Christi dulcis, non prudens, nec fortis, 1327. Ecclesiæ amor in Christum constans, 1544. Amoris Christi potius cedendum quam morti, 107. Amor noster in Christum, qualis esse debeat, 1327. Amatorum Christi disparitas, 1329. Amor mutuus fratrum, 1334. Amor a pastoribus maxime exiguit, 1337. Amor propriæ sententie cavendus, 216. Amor parentum ut ordinandus, 109. Amor parentum amori Crucifixi cedere debet, 299. V. Charitas, Dilectio. Qui me amat, amat et canem meum, 1020.

ANACLETUS, V. Petrus Leonis.
Anastasii (S.), ad Aquas-Salvias monasterium ord. Cist., 178 n.
ANDREE (S.) apostoli elogium, 1117. Non terretur minis aut suppliciis, 1059. Andreæ ad crucem anhelitus, 1059, 1064 et seqq. Acta ejus ante annos novaginta citata, 1059 n. S. Andreæ fides instar grani sinapis, 1059. Jejunium in vigilia S. Andreæ, 1059.

ANDREAS, avunculus S. Bernardi, 178 n. Terra sanctæ per necessarii et miles Templi, 277.

ANDREAS, miles Templi, 172 n.

ANDREAS, frater S. Bernardi, monachus Claræ-Vallensis, 172 n., 178 n.

ANDREAS de Baldimento, 172 n., 178 n., 209 n., 210, 495. Presbyter, 377.

ANDREAS, comes de Ramerucu, 61 n.

ANDINUS, episcopus Ebroicensis, 297 n.

Angelorum diversi ordinis, 1361. In singulis ordinibus quid considerandum, 449, et seqq. Angelii an sint corporei 447, 1278. Eorum eminentia et dignitas, 1019. Sunt solidi Dei, 951. Creaturas norunt in Creatore, 1104. Eorum virtutes a Deo, 449 et seqq. De nominibus, officiis et distinctionibus angelorum, 447 et seqq. Eorum ordinis et eorum nomina mysteriis plena, 1051. Angelorum opera, 1412. Eorum subtilitas omnia pervia, 744. Angeli beati et hominis viatoris dispar conditio, 1388. Angelici intellectus perfectio præ humano, 1278. Angelicæ naturæ cognita est anima humana, 1020. Angelorum et hominum cibi discrimen, 1449. Angeli quomodo oves et montes, 1449 et seqq. Per capreas cervosque camporum designati, 1446. Angeli ascendentis et descendentes e scala Jacob proficientes et deficiente designant, 98. Angeli ascendunt per Dei contemplationem, descendunt per nostri compassionem, 859. Eorum ascensio et descesus quomodo imitandus, 860. Angelorum mors, contemplatio, 1446. Angelis quomodo ignotum Dei consilium in incarnatione verbi, 634. Eis incognitum tempus adventus Christi 634. Iisdem Christus sublimior, 1525. Ab his quomodo minoratus, 1525. Angelos vincit Christus alacritate ministrandi, 1431. Angelis etiam Christus factus est redemptio, et quomodo, 1336. Cur homo redemptus, non angelus, 719. Angeli quanto amore in Christum ferantur, 1323. Sponsæ cum angelis familiaritas, 1284. Sponsæ una ex angelis et hominibus, 1362. Angelis assimilari cupit ecclesia. 1363.

Angeli Ecclesiæ custodes, 1339. Angelorum custodia munis ecclesiæ, 1076. Ecclesiæ maceria, 1478. Dei bonitas in custodia Angelorum, 862 et seqq. Angelorum custodum duæ manus 864. Angelorum custodia semper præsto est animæ pia, 1407. Angelorum nobis præsentiam non deesse probat fides, 864. Angelorum protectio quam nobis necessaria, 863. Angelorum erga nos dignatio et caritas, 1019, 1361. Angelorum erga pias animas officia, 1381. Angelorum erga homines officium quod, 862. Angeli quam nostræ salutis cupidi et studiosi, 759. Quam solliciti, 1020. Angeli sancti nos consolantur, visitant, et adjuvant propter Deum, propter nos, et propter seipso, 1020. Eorum beatitudine crescit ex nostra, 1306. Fiducia erga eos maxima habenda est, 1020. Ab eis querendum auxilium, 1116. In tribulationibus et tentationibus invocandi 864. Angelo duce opus est moribundis, 839. Angelorum manibus deferantur in cœlum animæ defunctorum, 864. Angelis debemus reverentiam pro præsenti, devotionem pro benevolentia, fiduciam pro custodia, 862 et seqq. Angelus quomodo insit homini, quomodo Deus, 430. Angelis gra' exercitia et virtutes, 1021. Concordia et unitate defectuantur, discordia et dissensionibus ad indignationem provocantur, 1021 et seqq. Astant orantibus, 744, 1283 et seqq. Orationes nostræ Deo per eos innocentes, 1284. Se miscent psallentes, 80. Eos recreant psallentibus devotione, 1284. Quare honorandi, 1038. Eorum offensa quam sollicito cavenda, 1020. Angelicæ erga nos dilectionis et sollicitudinis obstacula, 1022. Angelo Gabrieli Maria custodienda ab initio tradita, 636. Angelii admirabundi in assumptione B. Mariæ, 1003. Angelorum superborum lapsus, 946. Singularitas, 909. Testimonium iuventutis in discernendo angelos beatos a reprobis, 908. Angelorum principem in diabolum commutavit superbia, 718. Angeli et hominis casus ex superbia, 1508. Angelus punitus homo, 1508.

ANGILBERTUS comes, 282.

Angli magis somniatores quam Galli, 715.

Anima hominis angelica naturæ cognata, 1020. Animæ dignitas in duobus consistit, 585. Animam e colo ducere originem quibus indicis cognoscatur, 1362. Anima tota nihil est aliud quam ratio, memoria, et voluntas, 483, 929, 1296. Anima non potest aliquando vivere sine memoria, 436. Anima tria beneficia, dignitas, scientia, virtus, 585. Non est in corpore velut in loco, 1202. In omnibus membris, sed singularius in capite, 830. Quoddam habet Trinitatis vestigium, 1180. Verbi et animæ cognatio vel similitudo, 1546, 1549, 1550 et seqq., 1551, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557. Imaginis seu Verbi magnitudinem et rectitudinem anima referit, 1557. Unde haec estimanda 1547. Magnitudinis et animæ diversitas, 1547. Imaginis et

animæ discrimen, 1546. Rectitudinem amisit retenta magnitudine, 1547. Animæ idem esse ac vivere, non tam bene ac beate, 1550. Anima immortalis, non morte spiritali, 1550. Sed naturali, 1551. Etsi mutabilis affectibus, 1551. Animæ et Verbi conjunctio spiritualis, 1381 et seqq. Animæ et Verbi colloquium spirituale, 1425. Anima libera quodam modo et ancilla, 1552. Vide Libertas et Librum arbitrium. Anima, etsi corrupta, magna gratia et felicitas capax, 1557. Conformatis animam Verbo maritat, 1557, 1566. Fecunditas ejus spiritualis, 1566 et seqq. Animæ cum corpore conjunctio, 779. Animæ quantum conferat corpus, 597. Quantum debeat, 730. Anima quantum priestet corpori, 779. Anima in corpore pacis et concordia symbolum, 1021. Animæ tria erga corpus officia, 1203. Animæ immortalia et fides resurrectionis, 846. Animæ vita, cognitione, sensus, charitas, 1234. Animæ vita, veritas; sensus, charitas, 1106. Animæ caro, et ossa, 1098. Sanguis, voluntas ejus, 1229. Animæ pulchritudo duplex, humilitas innocentia, 1423. Ejus decor in honesto, 1565 et seqq. Animæ liqua fervor devozione, 1425. Vox quid, 1478. Nempe desiderium, 1527. Animæ alacritas, spes et timor, 1236. Animæ tres arcus, 1234. Animæ castrum, 1204. Quam multipliciter impugnetur,

1204. Animæ ampla et angusta, 1364. Ejus quantitas pro mensura charitatis, 1364. Ejus latitudine, dilectio ejus, 1364. Quomodo crescat et de crescat, 1364. Ea magna, quo capax aternorum; eo recta, quo appetens, supernorum, 1547. Animæ cibus naturalis justitia, 593. Verus animæ cibus suprimalium rerum intellectus, 978. Item misericordia, justitia, et gratia, 979. Animæ panis cum fastidio sumptus non scientia nutrimentum, sed conscientia tormentum importabit, 1398. Animæ cibus triplex juxta tres status, 361. Animæ portio carnalis, ejus affectio et vita quam administrat corpori, 1378. Animæ languor et aviditas et superbia, 1453. Animæ doctrina et moribus apostolorum non induit Christus insidere non potest, 1361. Animæ rationalis duo loca: inferior quem regit, caro; superior in quo requiescit, Deus, 1203. Præsentior ubi amat, quam ubi animat, 523. Ejus lectus, 1034.

Animæ anima Deus, 1107. Animæ triplex potentia Deo quomodo impleenda, 1037. Animæ affectus in Deum, 458. Dei dignatio, 1445. Ejusdem illapsus in animam, 1382. Soli Deo competit, 1279. Animam quantum dignetur Christus, et quantum inde amandus, 808. Animæ regnum Christi, 750. Qua tyrannus et infesta, 750. Christi nuptiae cum anima, 808. Animæ sancta equitatu curassimetur, 1407. Est quasi colum, 1363. In eavelu in cœlo Deus inhabitat, 1363. Rationes septem cur anima Verbum quærat, 1561 et seqq. V. Verbum. Sapientia effectus in anima, 1564. V. Sapientia. Animæ pia vocatur amica, 1409. Animæ pia et spiritualis que, 1507. Cui animæ competat nomen sponsæ, 1527, 1566. Animæ amans recte sponsa vocatur 1282. Animæ sanctæ et soror, et filia vocatur, 1287. Animæ sanctæ an id conveniat quod Ecclesiæ, 1506. Animæ spiritualis quatenus pulchra, 1405. Ejus pulchritudinem nihil in hoc mundo aequaliter potest, 1360. Animæ Deum sitiens libenter moratur in horto, cellario, cubiculo, 1342. Oris osculum peccatum, 1283. Animæ malum, peccatum, 833. Eius deinceps mors peccatum; vita, justitia, 114. Animæ cum Deo similitudo per peccatum non deleta, sed alia ei superinducta, 1354. Duo ejus mala; vanus amor mundi, amor superfluis sui, 1267. Triplex hostis, caro, sacerdotium, et principes tenebrarum, 758. Corruptione triplex, 1201. Animæ miseria, 1079. Tripex ejus miseria, 1180. Quadruplici vitiorum morbo laborat, 1234. Corpus quod corripuntur, quantum aggravat animam, 1050. Eam enerv

preferenda, 1321 et seqq. Anima quomodo cognoscat seipsam, 1098. Anima quomodo perdenda exemplo Pauli, 1378. Paulus cur distinguat inter animam et se, 1378. Anima cogitatione et aviditate in colis commoretur, 1478. Animam in vano accepit, qui nihil immortalitate dignum agit, 108.

Anima appetit quietem, sed Christus incitat ad laborem, 1450. Animarum salutem impedita sacilegium majus est peccato Iudaorum, 955. Ab animarum cura Cisterciensis dissuadet Eugenius III, 267. Vocatio ad curam animarum quibus indicis agnoscatur, 1464. Ad custodiam animarum quis idoneus, 1377. Eorum curam ambientes notantur, 1377. Animarum rationem non habentes episcopi notantur, 443 n. Animarum custodes pastores, 1536. Animæ tres status, 597, 1033. Anima in mortali corpore Deum nequit videre, 1405. Anima pia qualem requirat Dei visionem, 1382. Animæ defunctorum deferrunt in celum angelorum manibus, 864. Animæ beatitudine in tribus, 1037. Animbus beatis deest aliiquid de gloria, sed nihil prorsus inest de miseria, 607. Animæ sanctorum corporibus exute non plene beatae nisi post resurrectionem, 1174. Animarum amor in corpora, 596. Animæ non perfecte beatae ante resurrectionem, 1203, 1207. Sine corporibus nec volunt, nec valent consummari, 597. A corpore separatae minus perfecte feruntur in Deum, 1033. Degunt in atris, 1077. Animæ mortuorum pro diversis meritis tria sortiuntur loca, 1177. Animæ in celis beatæ elogia, 963. Animæ sanctæ orant pro sui consummatione, 1034. Bernardi sententia de animarum statu, 710. Animæ resumpto corpore plene feruntur in Deum, 597. V. Animus. Mens. Anima bruti non vivit, nisi quando vivificat, 108.

Animalium vita, 1550.

Animantia omnia, etiam quæ novia videntur, homini utilia, 1278. Etiam quæ ex coitu edenda, 1496.

Animi affectiones et passiones ut ordinandæ, 817. Animi æquælitas ut servanda, 1332. In eo quomodo potest habitatio Dei, 1364. Animus de se non presumens, omnia potest, 1563. V. Anima.

Annuntiationis Domini circumstantiae expenduntur, 981 et seqq.

ANSELLUS clericus, 193.

ANSELMIUS, ex abate S. Vincentii Laudunensis episcopus, Tornacensis, 473 n.

ANSELMIUS, archiepiscopus Mediolanensis electus, depositus, 141 n.

ANSELMIUS, episcopus Laudunensis, 14 n.

ANSELMIUS, canonicus Laudunensis, 302 n., 377.

ANSELMIUS, episcopus Roffensis, 194 n.

ANSERICUS, archiepiscopus Bisuntinus, 189 n. Fabriacense reformat, 350 n.

ANTELMUS seu Nantelmus. ex priore Portarum episc. Bellicen, 247 n., 263 n.

Antichristi adventus a S. Norberto predictus, 60.

Antiphonarium Metense Gregorianum, 693. Antiphonarium Cisterciensum a Bernardo et alii emendatum, 692.

Antissiodorensis episcopi jura in ministros comitis Nivernensis, 376. Is Antissiodorensis episcopi, ut propria, res custodire debet, 376. Antissiodorensis episcopis post defunctum Hugonem tumultuosa electio, 268 et seqq., 270, 272 et seqq. Ut ei non obsistat Ludovicus Junior rogat Bernardus, 273. Antissiodorensis Ecclesiæ sigillum, 269 n.

Api Christus comparatur, 722.

Apostasia religiosis quam cavenda, 833. Apostasia cordis, 833. Apostasia descendere a majori bono, quod primum est, ad minus, 540. Transitus ad laxiora apostasia censeretur, 2, 5, 6 n., 293 et seqq.

Apostatae novitii ab ordine deficientes, item monachi ad laxiora reflectentes, 553 n.

Apostolicos frustra se jactant heretici, 1497.

Apostoli quatuor nobis præstant, 995. A judiciis et terrenis rebus alieni, 411. Affectus in eis sensim per Christum purgatus, 926 et seqq. Diversimode accepterunt Spiritum sanctum, 927. Eis duplex Spiritus sancti manifestatio facta, 928. Cur presente Christo Spiritus sanctum recipere non potuerunt, 915, 928. Nempe praesentie corporali Christi affixi, incapaces erant Spiritus sancti, 369. Eorum ebrietas post acceptum Spiritum sanctum, qualis, 1435. Mutatio item qualis, 928. Artes liberales ignoravere, 1399. Cur discessum Christi ægre ferrent, 912 et seqq., 915. Cur viri misericordiae dicti, 993, 994. Docuerunt nos bene vivere, 989. Apostolorum apostolæ mulieres, 1533. Apostoli et apostolici viri Ecclesiæ custodes, 1539. Apostolorum semen sumus, 995. Apostolorum justitia permanens, 995. Apostolorum limina plus terit ambitio

quam devotio, 427. Eliæ Spiritus duplex apostolorum typus, 927.

Apostolica sedes non debet esse, refugium sceleratis, 158. Sed oppressis refugium, 57. Ibi fides non potest sentire defectum, 643.

Apparitiones Christi, 905. In his designata septem dona Spiritus sancti, 905.

Appellare ab electis judicibus non licet, 183.

Appellatio non suffugium, sed refugium, 428. Appellationum necessitas et utilitas, 429. Quando licite, 353, 428. Non temere usurpandæ, 429. Appellatio omnis iniqua, ad quam non coegerit inopia justitiae, 428. Illicite usurpata nec proposit appellanti, nec obstat appellato, 428. Appellatio de toto mundo ad papam testimonium primatus illius, 428. Appellationum injuste ut corrigenda, 428. Appellationum abusus, 174 n. Exemplis demonstratus, 429 et seqq. Appellationum iniquarum materia, 428 et seqq. Anti sententia improbe omnino presumitur appellatio, nisi ob manifestum gravamen, 428.

Appetere quæ non satiant nec temperant appetitum, extra dementia est, 392.

Appetitus hominis in summum bonum, 591 et seqq. Appetitus et vis in animante, movendis avide sensibus attributa, 604. Voluntum ab appetitu diversum, 604.

Approprio bonorum nobis sufficeret debet, 1346.

Apulia a Rogerio capta, 173.

Aqua sapientiae sermo divinus, 1334. Aqua remissionis ex fonte misericordiae, discretionis ex fonte sapientiae, devotionis ex fonte gratiae, fervoris ex fonte charitatis, 778. Aqua Salvatoris triplex, triplex item hominis, 1037. Aquæ timor comparatur, 1233, 1456. Judicium aquæ, 1499 n.

Aquila reprobandos homines significat, 574.

Aquiscinctum monasterium, 63, 66 n., 67.

Arbitrium. V. Libertas.

Arbor saepius transplantata raro firmas radices agit, 268. Arborum vita, 1550. Arbor mystica Christus, 969. Arborum fructuosæ, et infructuosæ, 968. Arborum spiritualium discrimen, 968.

Archangeli divine sapientiae consiliarius admittuntur, 1328.

ARCHEBAUDUS, archidiaconus Aurelianensis, necatus, 155 n., 160 n.

ARCHEBALDUS de S. Aniano, miles Templi, 541.

Archidiaconi sint ordinati diaconi, 434.

Archidiaconus puerulo datus, 367 bis.

Archiepiscopo titulus sanctitatis datus, 292, 391. Item sublimitatis, 325, 348. Subjectio etiam in archiepiscopo commendatur, 474.

Arctior vita suadenda, non exigenda ab eis qui eam non sunt professi, 87. V. Apostasia.

Ardere melius quam lucere, 948. Tantum lucere, vanum; tantum ardere parere; ardere et lucere, perfectum, 983.

ARDUTIO. Gehennensis electus, 42. Episcopus, 43.

ARDUTIUS de Foucigny, 42.

Argentum et aurum terra alba et rubra, quam solus hominum error facit pretiosam, 726.

ARGRIMUS, archidiaconus Aurelianensis, 201 n.

Ariditas animæ ex superbia, 1453. Aridi in oratione perseverantes fervescunt, 1290.

Ariporium monasterium, ord. Cist., 712.

Arma spiritualia quibus diabolus debellatur, 1074. Eorum necessitas, 1065. Arma contra hostem capienda, 1065. Arma quibus animæ castrum defenditur, 1204. Arma Bernardi preces pauperum, 238.

Armachæ seu Ardmacha civitas, 660, 669.

Armachani antistites ante pallii usum an dicti aliquando archiepiscopi, et metropolitani potestate usi, 311 n.

ARNALDUS, abbas Bonæ Vallis, Bernardi quam amicus, 290.

ARNALDUS de Brixia, 182 n., 282. Hæreticus, 187, 188.

Abelardus adhæret, 187. Ali Italia et regno Franc. exturbatus, 187, 188, 189. Roman seditionis incitor, 437 n.

Arnaldista hæretici, 240 n. Sacramenta per malos munitos irrita esse asserunt, 240 n.

ARNALDUS Coloniensis, Simoniacus, 431 n.

ARNOLDUS, abbas Morimundi, 14 n. Absque permisso Patrii Cisterciensis monasterium deserit, 16. Finis ejus exitiosus, 146.

ARNULFUS, abbas Latiniacensis, 225 n.

ARNULFUS Comes Chisneiensis, 173 n.

ARNULFUS, episcopus Lexoviensis, a Bernardo laudatus, 246, 715. Ejus electionem contra vim comitis Andegavensis commendat S. Bernardus, 317 et seqq.

ARNULFUS prior S. Stephani Divion., 62 n.

ARNULFUS de Majole, vir dolosus et iniquus, 264, 271.

Aromata tria mentis, compassio fraterna, justitiae zelus, et discretio spiritum, 900. A quo emenda, 900. Aromata

tria, manus continentia in carne, misericordia in fratres, patientia in pietate, 902. Emenda nummo subjectionis, 902. Item lingua tria, modestia in increpando, copia in exhortando, efficacia in persuadendo, 901.

Arrogantes non facit magnanimitas, nec humilitas pusillanimus, 1011.

Arrogantia plus quam ignorantia cavenda, 585. Est sextus superbæ gradus, 577. Hanc emendat sui ipsius consideratio, 1454. Arrogantia et humilitas effectus, 93. V. Superbia.

Arremarens monasterium ord. S. Ben., 337 n., 712.

ARTOLDS seu Artaudus abbas, Pruliacensis, 76. Monasterium Vallis-Lucentis construit, 76 n.

Artes liberales ignoraverunt apostoli, 1399.

ASCELINUS, episcopus Roffensis, 194 n.

ASCENSIO Christi aliarum solemitatum consummationem habet, fructum declarat, et auget gratiam, 918. Non erat differenda, 1535. Ejus fides, 1514. Ascensionis Christi tributus nostra glorificatio, 972. Ejus præconia, 912. Ascensiones Christi varia, 920 et seqq. Spes nostra de ascensione Christi, 918. V. Christus. Ascensio duplex ab Apostolo commendata, 924. Ascensionis quatuor gradus, 1233. Item septem gradus, 1234. Quomodo ad Christum ascendendum, 1153. Ascensus salutaris exemplo Christi descendens, 920.

Aspidi similes obstinati et pertinaces, 863. Aspidi comparatur tentatio de rebus vita necessariis, 868. Aspides quomodo aures suas obtundit, 865.

Aspera verba non placent, 180. Asperum verbum quid, 832.

Asperitas vita religiosa delicatis non timenda, 118. Asperitates omnes emollit inferni consideratio, 832. V. Austeritas.

Assumptionis B. Mariae festum receptum, 169. Sacerdotes omnes celebrant in hoc festo, 1214. V. Maria.

ATENULFUS, abbas Farfensis, 314 n., 314 315. Ejus erga Cistercienses affectus, 314, 315.

ATHANACENSE monasterium, 352 n. Athanacensis abbas inuste depositus, 352, 353.

Atria animalium carne solutarum, 1077.

ATTO episcopus Trecensis, 39, 155, 194, 712. Is bona pauperibus erogans a mortis periculo liberatur, 40.

Avaritia prælatorum acriter præstringitur, 1292, 1538. Item clericorum, 472. Avaritia currus, equi, et auriga, 1408. Avaritia a domesticis resēcanda, 444.

Avarus servus et custos dicitur, 1332. Hydropico similis, 769. Terrena esurit ut mendicus, fideles contemnit ut dominus, 1332.

Auctoris ecclesiastis dotes, 357.

Auctoritas in œconomia qualis esse debeat, 443.

Audire sermones otiosos, quam noxium, 1120.

Auditors duo in omni colloquio cogitandi, 1120.

Auditus qualis debet esse ad meritum, 1368. Auditui et visu nemo putet fidem esse negandam, 470. V. Aures.

Averti a proposito, et subverti in proposito quid, 167.

ARCHEGAUDUS, prior S. Eugenii, Bernardo pro sua religione dilectus, 279.

AURIFRIDUS, capellanus Turstini episcopi Eboracensis, 389.

AUGUSTINUS S. maximus post apostolos doctor, 217. Augustinus, columna Ecclesiæ, 629. Malleus hæreticorum, 1348.

AUGUSTINUS, Anglorum apostolus, 427.

Arium plumis jugum Christi comparatur, 343.

Aurum prærogativa in negotio fidei, 1367. V. Auditus.

Aurora designat humilitatem, 1212.